

12 dekabr ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin anım günüdür

Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 237 (21.138)

12 dekabr 2014-cü il, cümə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Böyük şəxsiyyətlər yaşayıb-yaratdıqları, fəaliyyət göstərdikləri dövrdə siyasi, iqtisadi və digər prosesləri öz xalqlarının rifahı naminə dəyşərək liderlik zirvəsinə yüksəlir, tarix yaradırlar. Tarix yaratmaq isə hər kəsə nəsis olmur.

Ümummilli lider Heydər Əliyev müasir Azərbaycanın siyasi tarixini yaradan şəxsiyyətdir. Siyasət olimpinin ən yüksək zirvələrini fəth etmiş görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusudur. Adı müasir tariximizə qızıl hərflərlə yazılan ulu öndərimizin ömür yolu xalqa xidmət nümunəsidir. "Azərbaycanın bəxti onda gətirib ki, tarixinin ən mürəkkəb və həlledici məqamlarında ona dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev rəhbərlik edib". Bu, hər bir azərbaycanlının və dünyanın məşhur siyasətçilərinin yekdil fikridir. Həyatının son dəqiqəsində xalqın gələcək taleyi haqqında düşünən ulu öndərimiz müstəqil, dünyada öz sözü və yeri olan qüdrətli Azərbaycan dövlətini yaratmışdır.

Ulu öndər Heydər Əliyev özündən sonra gələcək nəsillər üçün çox zəngin irs qoymuşdur. Bu irs bütöv bir idarəçilik məktəbini, xalqımızın özünütəşəkkil, həmrəylik və milli dövlətçilik şüurunu, çağdaş ictimai-siyasi fikrin ən ümdə keyfiyyətlərini özündə ehtiva edir. Milli özünüdərkən ən yüksək siyasi ifadəsi olan müstəqil dövlət ideyası ən yeni tariximizdə məhz xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevə məxsusdur.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövrü ölkəmizdə ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində möhtəşəm quruculuq dövrü olmuşdur. Müasir müstəqil Azərbaycan dövləti məhz ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətinin birinci dövründə – 1969-1982-ci illərdə yaradılmış təməl üzərində qurulmuşdur. Ümummilli liderimiz 2001-ci il, yeni əsr və üçüncü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciətində bu barədə deyirdi: "Azərbaycanın müasir tarixində 1969-cu ildə döniş mərhələsinin təməli qoyuldu. Respublikanın dinamik inkişafı üçün kompleks proqramların işlənilməsi, hazırlanmasında yorulmaz fəaliyyət, misilsiz təşəbbüskarlıq və nəhəng enerji bütün 70-ci illərin bariz əlamətinə çevrildi. 1970-1985-ci illər Azərbaycanın quruculuq salnaməsinə ən parlaq səhifələr kimi daxil olmuşdur. Bu gün tam əminliklə söyləmək olar ki, Azərbaycanın dövlət suverenliyi və iqtisadi müstəqilliyi, sistemli şəkildə artan xarici iqtisadi əlaqələri, dünya iqtisadiyyatına get-gədə daha dərindən inteqrasiya olunması hələ 1970-1985-ci illərdə təməli qoyulmuş xalq təsərrüfatı potensialına əsaslanır... SSRİ dövlətinin dağılması ərəfəsində bir çox müttəfiq respublikaların iqtisadiyyatının müstəqillik şəraitində özünü təmin etməyə qadir olduğunu müəyyən etməyə cəhd göstərildilər. Aparılan təhlillər göstərir ki, keçmiş SSRİ-də cəmi 2 respublika tam müstəqil olaraq öz iqtisadiyyatını idarə edə bilər. Bu respublikalardan biri məhz Azərbaycan idi".

Sovet rejiminin kifayət qədər güclü olduğu bir dövrdə milli dəyərlərin və milli şüurun bərpasına xidmət edən tədbirlərin görülməsi, Azərbaycan dili və Azərbaycan tarixi ilə bağlı tədqiqat işlərinin genişləndirilməsi, rus dilinin yeganə rəsmi dil olduğu bir şəraitdə Azərbaycan SSR-də dövlət dili Azərbaycan dilidir" müddəasının salınması xalqımızın böyük oğlunun misilsiz tarixi xidmətləri, Azərbaycanın gələcək müstəqilliyinə hesablanmış uzaqgörən tədbirlər idi. Ötən əsrin 70-80-ci illərində ümummilli liderimizin Azərbaycan naminə həyata keçirdiyi müdrik siyasətə diqqətli cəhəkən ölkə rəhbəri cənab İlham Əliyev demişdir: "SSRİ dönəmində Azərbaycan iqtisadiyyatının, elm və mədəniyyətinin inkişafına, milli kadrların yetişdirilməsinə böyük səylər qoyan

Əbədilik zirvəsi

Heydər Əliyev nə vaxtsa ölkəmizin müstəqil olacağına inanırdı. Təbii ki, o zamanlar bütün bu işlər görülməyəydi, müstəqil dövlət quruculuğu vəzifəsinin həyata keçirilməsi çox ciddi çətinliklərlə qarşılaşardı".

1982-1987-ci illərdə, SSRİ kimi nəhəng bir dövlətin rəhbərlərindən biri olanda da ulu öndərimiz daim Azərbaycan haqqında düşünmüş, ölkəmizin gələcəyi üçün mühüm tədbirlər həyata keçirmişdir. O dövrdə Heydər Əliyev şəxsiyyətinə görə keçmiş Sovetlər Birliyində Azərbaycanla hesablaşmış, ölkəmizə qarşı torpaq iddiası irəli sürməyə heç kim cəsarət etməzdi.

Azərbaycanın xilasını ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ölkəmizin ağır, çətin dövründə, 1990-cı il iyul ayının 20-də Moskvadan Bakıya qayıdan, lakin burada – vaxtilə qurub-yaratdığı şəhərdə qalmaq, ağır fəlakət anında xalqı ilə bir yerdə olmaq imkanı verilməyən ümummilli liderimiz iki gün sonra, iyulun 22-də doğma Naxçıvana qayıtmış və buradan bütün Azərbaycanın qurtuluş mübarizəsinə rəhbərlik etmişdir.

1990-1993-cü illərdə, ölkəmizin ağır dövründə Naxçıvan Muxtar Respublikasında ulu öndərimizin rəhbərliyi ilə tarixi qərarlar qəbul edilir, muxtar respublikanın erməni təəcüzlərindən xilas olunması, böhranlı vəziyyətdən çıxarılması üçün ardıcıl tədbirlər görüldü. Üçrəngli bayrağımızın ilk dəfə olaraq 1990-cı il noyabrın 17-də ulu öndərin sədrliyi ilə keçirilən Naxçıvan parlamentinin iclasında qaldırılması, Naxçıvan Muxtar Respublikasının adından "Sovet Sosialist" sözlərinin çıxarılması, SSRİ-nin qorunub saxlanması ilə bağlı keçirilən referendumda Naxçıvan Muxtar Respublikasının iştirak etməməsi, aqrar islahatların keçirilməsi, Azərbaycanda ilk milli ordu quruculuğuna Naxçıvan Muxtar Respublikasından başlanılması müstəqil dövlətçilik yolunda atılan addımlar idi.

Azərbaycanın ağır dövründə, 1993-cü ilin iyun ayında xalqın təkidlə tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan dahi şəxsiyyət ölkəmizi məhv olmaqdan, müstəqilliyi itirilmək təhlükəsindən qurtarmışdır.

1993-cü ildə ulu öndərimiz Azərbaycanı xaos içərisində qəbul etmişdi. İşıqlı vətəndən

heç nə qalmamışdı. 1987-ci ildən 1993-cü ilə qədər Azərbaycana rəhbərlik edən ölkəmizə Qarabağ, 20 Yanvar, Xocalı adlı müsibətlər gətirmişdilər. Lakin ümummilli liderimiz Heydər Əliyev ölkə həyatının bütün sahələrindəki böhranı aradan qaldırdı, möhkəm ictimai-siyasi sabitlik yaratdı, Azərbaycanı ötən əsrin 70-ci illərdən başlayan quruculuq xəttinə qaytararaq hərtərəfli inkişaf yoluna çıxardı.

Dahi rəhbərimizin çox qısa müddətdə uzaqgörənliklə yaratdığı mükəmməl idarəetmə sistemi Azərbaycanın bir dövlət olaraq iqtisadi, siyasi inkişafına, dünyanın ən qüdrətli dövlətlərinin strateji tərəfdaşına çevrilməsinə rəvac vermişdir. Ulu öndərimizin müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illər ölkəmizi uğurdan-uğura aparmışdır. Bu dövrdə Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətlərin hər biri dövlətçiliyin fundamental əsaslarını müəyyənləşdirən tarixi hadisələrdir.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə başlıca qayəsini müstəqillik, Azərbaycançılıq, dövlətçilik, ədalətlik, demokratiya, milli tərəqqi, dünyəvilik kimi dəyərlər təşkil edən yeni bir ideologiyanın əsası qoyulmuşdur. Ulu öndərimizin apardığı siyasət Azərbaycanın hər bir vətəndaşına azad, sərbəst yaşamaq hüquqlarını təmin etmək və öz rifahını yaxşılaşdırmaq imkanları yaratmaqdan ibarət olmuşdur.

Ümummilli liderimizin bütün ömrü mənsub olduğu xalqa təmənnəsiz xidmətdə keçmişdir. O nəinki müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin əbədiylini təmin etmişdir, həm də əsasını qoyduğu dövlətçilik xəttini davam etdirməyə qabil böyük bir idarəçilik məktəbi formalaşdırmışdır. Dahi şəxsiyyət özünün qurub-yaratdığı, şah əsəri olan müstəqil Azərbaycanın taleyini Heydər Əliyev məktəbinin layiqli davamçısı olan cənab İlham Əliyevə əmanət etmişdir. Xalqımız Heydər Əliyev siyasətini uğurla davam etdirən cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında daha böyük uğurlar qazanacağına, Azərbaycanın daha qüdrətli dövlətə çevriləcəyinə ürkədən inanır.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: "Nə qədər Azərbaycan var, Heydər Əliyev də olacaqdır. Biz – ulu öndərin davamçıları onun yolu ilə gedəcəyik, Azər-

baycanı gücləndirəcəyik, müstəqilliyimizi qoruyacağıq".

Bu gün böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin işi və əməlləri onun şah əsəri olan müstəqil, qüdrətli Azərbaycanın hər yerində görünür. Heydər Əliyev yolu ilə gedərək gündən-günə inkişaf və tərəqqiyə qovuşan Azərbaycanı və onun Naxçıvan Muxtar Respublikasında əldə olunan bütün nailiyyətlərdə ümummilli liderimizin fəal yaradıcı gücə malik olan idealları yaşayır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Səfər Talıbovun dediyi kimi: "Bu gün heç kimin şübhə etmədiyi reallıq budur ki, dahi Heydər Əliyev faktorunu təkcə iyirmi əsr Azərbaycanın deyil, iyirmi birinci əsr Azərbaycanın da gerçək simasını və inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirir. Bu böyük şəxsiyyətin Azərbaycan naminə gördüyü işlər ölkəmizin milli sərhədlərini aşaraq, bütövlükdə, regionun və dünya sivilizasiyasının da tərəqqisinə xidmət edir. Təsədüfi deyil ki, məşhur dövlət və ictimai xadimlər ulu öndərimizi iyirmi əsr dünya siyasi fikir tarixinin canlı əfsanəsi və siyasət patriarxı adlandırdılar. Xalqımızın böyük oğlu dünyanın ən nüfuzlu mükafatlarına, fəxri ad və titullarına layiq görülmüşdür. Onun öz sağlığında layiq görüldüyü ən yüksək mükafat isə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri adını qazanmasıdır".

Tanı ulu öndərimiz Heydər Əliyevə tükənməz yaradıcı güc, qeyri-adi istedad vermişdi. O, bütün fəaliyyəti, insanlara münə-

sibəti, uzaqgörənliyi, müdrikliliyi, Vətəne bağlılığı ilə böyük bir nümunə idi. Xalqımızın böyük oğlu torpağına, Vətəninə ucalıq gətirmişdi. Həyatından artıq sevdiyi Azərbaycan uğrunda ümummilli liderimiz bütün maneələrə, təzyiqlərə sinə gərdi, ömrünü xalqın, Vətəninin yolunda şam kimi əritdi. Ona görə ki, bir də xalqın başına bəlalər gətirilməsin, Azərbaycan daha da inkişaf etsin, müstəqilliyimiz əbədi olsun. Vətəne sədaqət, xalqa xidmət prinsipi ulu öndərin həyat fəlsəfəsinin qayəsini təşkil edirdi.

İllər, qərinələr ötdükcə Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyevin tarixi xidmətləri, bir insan ömründə yaratdığı möcüzələr daha aydın görünəcəkdir. Zaman keçdikcə ulu öndərimizin böyüklüyünü daha çox hiss edəcəyik. O, Azərbaycanın yalnız bu gününü düşünmürdü, xalqımızın sabahını, dövlətimizin gələcəyini düşünürdü. Mənalı ömrünü öz xalqına həsr etmiş ulu öndərimizin siyasi irsi dövlət idarəçiliyi məktəbinə çevrilmişdir. Azərbaycan xalqının hələ neçə-neçə nəslə bu böyük məktəbdən, ümummilli liderimizin zəngin siyasi irsindən ölkəmizin inkişafı, xalqımızın rifahı naminə bundan sonra da faydalanacaqdır.

Müdrilik zirvəsinə qalxmaq hər insana nəsis olmur. İnsanın ən ali keyfiyyəti, şəxsiyyətin əsas ölçü vahidi, mənavi dəyər etalonu olan müdrilik haqqında düşünərkən dahi müttəfəkkir Esxilin bir fikri yada düşür: "Müdrilik çox şey bilmək deyil, lazım olanı bilməkdir". Bu dərinmənalı fikirlər Azərbaycan xalqının işıqlı, nurlu sabahlara olan inamını özünə qaytaran ümummilli liderimizin ucalığına, onun müdrilik zirvəsinə xatırladır. Xoşbəxt gələcəyimiz naminə göstərdiyi misilsiz xidmətlərlə adını Azərbaycanın tarixinə əbədi həkk etdirən ümummilli liderimiz xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaqdır.

Xalqın yaddaşında qalmaq hər kəsə nəsis olmur. Xalq yalnız sevdiklərini yaşadır. Ulu öndərimiz Heydər Əliyev misilsiz xidmətlərinə görə hər zaman doğulub böyüdüğü torpağı, xalqı, milləti üçün əbədi olaraq qalacaqdır. Ulu öndər Heydər Əliyev hər zaman zirvədə dayandı, bu gün də zirvədədir, gələcəkdə də zirvədə olacaqdır!

Ümummilli lider Heydər ƏLİYEV: *Azərbaycana bəxş etdiyim töhfələr – zavodlar, buruqlar, binalar, obyektlər, abidələr, yeni qəsəbələr mən həyatda olmayanda da Heydər Əliyevin izləri kimi yaddaşlarda yaşayacaqdır.*

BAŞ MEYDANDA DÜŞÜNCƏLƏR

Baş Meydanda, Baş Küçədə – lap başda
Başçı kimi dayanmışan vüqarla.
Baxıb qədim Naxçıvana fəxr elə!
Baxıb yeni Naxçıvana vüqarlan!!!

Bura adi torpaq deyil, yurd deyil –
Bu, Sənin şah əsərindir, bilirsən...
Hər küçəsi çiçək açan bu yerə
Baxıb qəlbən sevinirsən, gülürsən.

Sən qorudun bu torpağı, bu eli,
Sən qoymadın kirpiyinə tox qona.
Azərbaycan bir yanaydı Səninçün,
Nuh diyarı Naxçıvansa bir yana.

Bu yurd Səni başına tac bilirdi,
Sən də onu üzük qaşı sanırdın.
Naxçıvanın dərdi Sənin dərbindi –
Hər dərдинə yarayırdın, yanırdın.

Bir vaxt burda, bu meydanda Sən özün
“Qara, qorxunc buluddan” söz açardın.
Öz nurunla o zülməti Sən yardın,
İmkansız, mümkünsüzü bacardın.

İndi zülmət yarılında hər səhər,
İki Günəş şafəq saçır burada:
Biri bizim Baş Meydanda, biri də
Milyon illik öz yerində – səmada.

Bilmək olmur, hansı daha nurludur –
Hər ikisi işığı gur saçır.
Fərq onda ki, göylər şahı sönsə də,
O sönməyir, axşamlar da nur saçır.

Onunçün də şəf, dərd-bəla, qəm-kədər,
Kənar qaçır, gen dolanır bu eldən.
Elə bil ki, gizli bir əl, bir qüvvə
Hifz eləyir bu torpağı əzəldən.

İndi adi meydan deyil, park deyil
Sənin bu gün dayandığın bu məkan.
Al Günəşin heykəlitək baş əyir,
Səcdə edir Sənə ellər hər zaman.

Naxçıvanı indi dünya tanıyır –
Ziyarətgah bir deyil ki, çoxdur, çox.
Əshabi-Kəhf, Gəmiqaya, Nuh baba –
Yer vardır ki, bənzəri yox, tayı yox...

İndi baxıb o zirvədən hər səhər,
Köks ötürür, qürurlanır, dalırsan...
Öz ruhunla Sən yenə də bu elin –
Nuhçıxanın qayğısına qalırsan.

Həm qədimdir, həm yenidir bu diyar –
Baş-başdır gələcəklə keçmiş.
Yolsa birdir – irəliyə, zirvəyə –
YOLÇULARIN dayanmaqla yox işi.

Qafar QƏRİB

Kəngərli rayonunda Heydər Əliyev Mədəniyyət və İstirahət Parkı

Heydər Əliyev adına tam orta məktəb

Heydər Əliyev adına Hərbi Lisey

Heydər Əliyev Sarayı

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi, 1.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Səyyar Məmmədov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və
Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 4020. Sifariş № 1042